

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ



ΕΣΝΕ ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μεσογείων 2, Πύργος Αθηνών Γ΄ Κτίριο, Αθήνα 115 27 URL: www.esne.gr, e-mail: esne@esne.gr



Μέλος του Διεθνούς
Συμβουλίου
Νοσηλευτών - ICN



Μέλος της Ευρωπαϊκής
Ομοσπονδίας Συνδέσμων
Νοσηλευτών EFN



Μέλος του Ευρωπαϊκού
Νοσηλευτικού Forum WHO

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στην κατάμεστη αίθουσα του Αστέρα Βουλιαγμένης, στο τέλος του 35^{ου} Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, ο Β΄ Αντιπρόεδρος του ΕΣΝΕ κ. Ευάγγελος Γιαβασόπουλος παρουσίασε τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου.

Περισσότερα στη [σελίδα 3...](#)

Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη διατήρηση της Βατότητας των κεντρικών φλεβικών γραμμών

Οι κεντρικές φλεβικές γραμμές, που χρησιμοποιούνται για τη φλεβική προσπέλαση ειδικών ομάδων ασθενών με στόχο την χορήγηση ενδοφλέβιων διαλυμάτων, ακόμα και με υψηλή οσμωτικότητα

Περισσότερα στη [σελίδα 5...](#)

Εκπαίδευση Νοσηλευτική quo vadis? Νοσηλευτική που πηγαίνεις; Τα αδιέξοδα της Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης

Κι ενώ οι δάσκαλοι στη διάρκεια μισού σχεδόν αιώνα έλυσαν τα προβλήματα της εκπαίδευσης ανωτατοποιώντας καθολικά και ισότιμα όλα τα μέλη του κλάδου τους

Περισσότερα στη [σελίδα 6...](#)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας θα πρέπει να σχεδιάζεται και να υλοποιείται με συγκεκριμένους στόχους και τρόπους, που θα είναι γνωστοί και αποδεκτοί από την διοίκηση και το σύνολο της υπηρεσίας.

Περισσότερα στη [σελίδα 8...](#)

ΕΠΕΙΔΗ ΔΥΟ ΑΡΝΗΣΕΙΣ ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΠΑΝΤΑ ΜΙΑ ΚΑΤΑΦΑΣΗ

Ός πότε ο μάχιμος νοσηλευτής θα πλήττεται και θα ταλαιπωρείται; Γιατί το ΝΠΔΔ του επαγγέλματος αντί να προασπίζει τα δικαιώματα του σύγχρονου νοσηλευτή, απαιτεί πειθαρχικές διώξεις; Γιατί δυσκολεύει ή παρεμποδίζει με τις εγκυκλίους του την εξέλιξη νοσηλευτών σε θέση προϊσταμένων; Τελικά για το νοσηλευτή, που δίνει τη ζωή του δίπλα στον άρρωστο ποιος φροντίζει;

Περισσότερα στη [σελίδα 11...](#)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 35^{ου}
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ 3

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ 4

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 5

ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 6

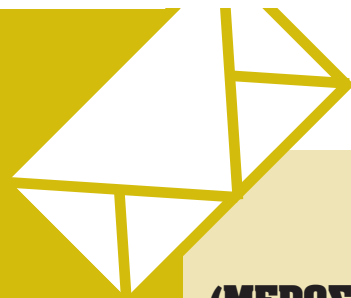
ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ 8

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ 11

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΩΝ 12

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ ΣΥΖΗΤΟΥΝ 14

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 15



ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: ΜΙΑ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Είναι το πιο ώριμο πολίτευμα στην ανθρώπινη ιστορία. Χύθηκε αίμα για να κατακτηθεί. Πολλοί προσπάθησαν να το καταλύσουν. Σήμερα τα περισσότερα κράτη του κόσμου μπορούν να υπερηφανεύονται ότι έχουν δημοκρατικά πολιτεύματα. Μα οι προσπάθειες επιβολής της γνώμης του ενός δεν έχουν σταματήσει.

Ήταν η επιλογή της αρχαίας Ελλάδος. Η Αίγυπτος οικοδομούσε πυραμίδες. Η Αθήνα έχτιζε τον Παρθενώνα. Συγκρίνοντας την αρχιτεκτονική των μνημείων ένα αβίαστο συμπέρασμα προκύπτει. Στην πολιτειακή δομή της Αιγύπτου είναι ο ένας, ο Φαραώ στην κορυφή. Ο λαός δεν είναι παρά η βάση που στηρίζει την εξουσία του. Οι κίονες όμως του Παρθενώνα είναι όλοι ίσοι. Έχουν ίδιο μήκος, πλάτος και ύψος. Κανείς κίονας δεν υπερβαίνει τον άλλον. Είναι η πίστη των Ελλήνων για την ισότιμη συμμετοχή κάθε πολίτη στις αποφάσεις του κράτους.

Η δημοκρατία συνεχίζει να καταλύεται. Η σκληρή δικτατορία των στρατηγών στη Βιρμανία κρατά υπό περιορισμόν κατ' οίκον, για περισσότερα από πέντε χρόνια, την ηγέτη της αντιπολίτευσης Αν Άγκ Σου Κίου, βραβευμένη με Νόμπελ Ειρήνης. Την ίδια στιγμή που ο κυκλώνας Ναργκίς άφησε στο πέρασμά του από τη χώρα χιλιάδες νεκρούς, η χούντα απαγόρευε την είσοδο της ξένης βοήθειας και προχωρούσε ανελέητα σε αναθεώρηση του συντάγματος. Κανένα ίχνος συμπόνιας για τα νεκρά παιδιά, για τους πεινασμένους της Mandalay. Όταν ο ένας επιβάλλεται στους πολλούς η ανθρώπινη αξιοπρέπεια πλήττεται. Αλλά αυτή η ιστορία είναι ήδη πολύ παλαιά.

Ο Λουδοβίκος ΙΔ' φτάνει σε τέτοιο βαθμό αλαζονείας, ώστε να αναφωνεί «*Το κράτος είμαι εγώ*». Ποιος έδωσε σ' έναν μόνο άνθρωπο τόσο υπερβολική, ξέφρενη εξουσία; Ο Λουδοβίκος ανέβηκε στο θρόνο της Γαλλίας το 1643, σε πολύ νεαρή ηλικία. Τα πρώτα 18 χρόνια της βασιλείας του είχε πρωθυπουργό τον Καρδινάλιο Μαζαρίν. Κατά την περίοδο που ο βασιλιάς ήταν ανήλικος, ξέσπασε μια έντονη εσωτερική αντίδραση, η οποία όμως εκμηδενίστηκε και έτσι αποκαταστάθηκε το διεθνές γόητρο της Γαλλίας. Ο Λουδοβίκος, μετά την ενηλικίωσή του, άρχισε να κυβερνά μόνος του και εξελίχθηκε στον ισχυρότερο μονάρχη της Ευρώπης. Ανακάλεσε το Έδικτο της Νάντης και άρχισε σκληρούς διωγμούς κατά των Ουγενότων. Πολλοί από αυτούς αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα και όσοι αρνούσαν να προσχωρήσουν στον Καθολικισμό θανατώνονταν. Πολέμησε εναντίον της Ισπανίας, της Ολλανδίας και της Αγγλίας. Ήταν τόσο απολυταρχικός ηγέτης που θεωρούσε ότι δεν ήταν υποχρεωμένος να λογοδοτήσει σε κανένα. Συγκέντρωσε στα χέρια του ολόκληρη την εξουσία, διακρίθηκε για την ισχύ και την μεγαλοπρέπεια του, για αυτό τον αποκάλεσαν «*Βασιλιά Ήλιο*». Αλλά η Γαλλία ήταν ήδη σε αναταραχή. Οι φωνές ελευθερίας πύκνωναν. Η ισότητα των πολιτών ήταν το κρυφό όνειρο, που κάθε Γάλλος έκρυβε στην καρδιά του. Η απάντησή του λαού δεν άργησε να έρθει. Το αίτημα για δημοκρατία γινόταν ποτάμι, καταρράκτης, που συμπαρέσυρε καθετί στο πέρασμα του. Στα χρόνια της διακυβέρνησής του απογόνου του Λουδοβίκου ΙΣΤ' η Βασίλισσα πέφτει. Ο λαός του Παρισιού καταλαμβάνει την παλιά φυλακή, σύμβολο επιβολής των εξουσιαστών. Είναι η 14η Ιουλίου 1789. Η δημοκρατία δεν είναι πλέον όνειρο, αλλά τρόπος ζωής, χειροπιαστή πραγματικότητα. Τον Αύγουστο θα ακολουθήσει η Διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η 14η Ιουλίου δεν αφορά μόνο τη Γαλλία. Είναι μια παγκόσμια ημέρα. Του πολίτη που αντιδρά, που δεν δέχεται, που επιμένει να είναι ελεύθερος. Η ελευθερία δεν είναι μια κατάσταση δεδομένη. Δεν χαρίζεται. Κατακτιέται. Ο άνθρωπος στον οποίον οφείλεται η απελευθέρωση των νέγων της Αμερικής, ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ήταν εκείνος που είπε το περίφημο «*Κανείς δεν σε κάνει σκλάβο, αν δεν σκέφτεσαι σαν σκλάβος*».

Προσπαθώντας να εξηγήσει το περιεχόμενο του ανθρώπινου ασυνειδήτου, ο Άντλερ θεώρησε ότι βαθειά μέσα μας σε πεδία που δεν ελέγχονται από τη συνείδηση, σε χώρους σκοτεινούς, κυριαρχεί μια ροπή φιλαρχίας. Μια τάση να εξουσιάζουμε ο ένας τον άλλο. Έτσι ερμηνεύει την προσπάθεια του ενός παιδιού μέσα στην οικογένεια να επιβληθεί στο άλλο. Σύγχρονοι ψυχολόγοι επεκτείνοντας την θεωρία του συμπεραίνουν ότι σε μια οικογένεια αναπτύσσονται διάφορα δυναμικά. Το πρώτο παιδί αναπτύσσει έναν συγκεκριμένο χαρακτήρα. Το δεύτερο παιδί αναπτύσσει τον εντελώς αντίθετο χαρακτήρα, σε μια υποσυνειδητή πάλη κυριαρχίας με τον πρώτο αδελφό/αδελφή. Το τρίτο παιδί, επειδή ο αγώνας έχει χαθεί, αναπτύσσει χιούμορ για τη ζωή. Αν λοιπόν στο αρχικό μας κύτταρο, εκεί όπου οι σχέσεις είναι δυναμικά αγαπητικές η δημοκρατία δεν είναι το αυτονόητο, ποιος θα εγγυηθεί την ισχύ της στις μεγάλες ομάδες πληθυσμού, στα σύγχρονα κράτη και έθνη;

Η δύναμη της δημοκρατίας είναι ο ελεύθερος νους, η αδούλωτη καρδιά, η συνεχής πάλη. Με την θύμηση του Μάη του '68, την 14η Ιουλίου μπροστά μας, και το νέο περιορισμό που επέβαλλε η χούντα της Βιρμανίας στην ηγέτη της αντιπολίτευσης, ας σταματήσουμε το χρόνο, να σκεφτούμε όλους εκείνους που με τη δράση τους και τη ζωή τους αγωνίστηκαν σε οποιεσδήποτε συνθήκες, σε οποιεσδήποτε εποχές για να είμαστε εμείς ελεύθεροι κι ας διαφυλάξουμε και στο δικό μας αιώνα την ελευθερία της σκέψης, την ισότητα των πολιτών.

Έγραψε η **Μαρία Γκίκα**, κλινική νοσηλεύτρια

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στην κατάμεστη αίθουσα του Αστέρα Βουλιαγμένης, στο τέλος του 35^{ου} Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, ο Β' Αντιπρόεδρος του ΕΣΝΕ κ. Ευάγγελος Γιαβασόπουλος παρουσίασε τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 35^{ΟΥ} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ 12-15 ΜΑΙΟΥ 2008 ΑΘΗΝΑ, ASTIR PALACE ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ

Στις 15/05/2008 το 35^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του Ε.Σ.Ν.Ε ολοκλήρωσε τις εργασίες του και αποτέλεσε αδιαμφισβήτητο ένα επιτυχημένο συνέδριο, κατά τη διάρκεια της 45χρονης επιστημονικής παρουσίας του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, από το 1963 όπου και δραστηριοποιείται με τη διοργάνωση Πανελλήνιων Νοσηλευτικών Συνεδρίων.

Στο Συνέδριο συμμετείχαν 2600 και πλέον νοσηλευτές από όλη την επικράτεια 70 συνάδελφοι μας νοσηλευτές από την Κύπρο, καθώς και πάνω από 1000 Φοιτητές της Νοσηλευτικής. Το Επιστημονικό πρόγραμμα του Συνεδρίου μας καλύφθηκε από 231 Ελεύθερες Ανακοινώσεις και 89 Αναρτημένες, εκ των οποίων στη πλειονότητα τους ήταν ερευνητικές, 17 στρογγυλές τράπεζες οι οποίες προέρχονταν από όλους τους συνεργαζόμενους επιστημονικούς φορείς καθώς και από τους Τομείς μας, 21 διαλέξεις όπου παρουσιάστηκαν από έγκριτους ομιλητές και Ακαδημαϊκούς δάσκαλους και Καθηγητές διεθνούς κύρους και εγνωσμένης αξίας. Παράλληλα κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου μας διεξήχθησαν 2 Κλινικά Φροντιστήρια και 1 Δορυφορικό Συμπόσιο όπου η κλινική τους αξία και χρησιμότητα πιστώθηκε με την μεγάλη συμμετοχή των νοσηλευτών.

Όλες οι εργασίες ήταν υψηλού επιστημονικού κύρους και ενδιαφέροντος ως προς την προσέγγισή και ανάλυση ποιικών τάσεων, και διαπραγματεύονταν

την ασφάλεια και ποιότητα στο εργασιακό περιβάλλον.

Μερικοί από τους βασικούς άξονες που πλαισίωσαν το πλούσιο επιστημονικό πρόγραμμα του Συνεδρίου ήταν:

- Η μη επαρκής στελέχωση των Υπηρεσιών Υγείας και η επίδρασή της στην παρεχόμενη φροντίδα
- Τα λάθη στη χορήγηση των φαρμάκων
- Οι λοιμώξεις που προκαλούνται στους χώρους υγείας
- Οι πτώσεις των ασθενών
- Η ανακούφιση από τον πόνο (σωματικό - ψυχικό)
- Η πρόληψη νοσημάτων
- Τα ατυχήματα των Νοσηλευτών στο εργασιακό τους χώρο &
- Η ανοσοποίηση τους

Το Θέμα του Συνεδρίου μας: «**Νοσηλευτική: Ασφάλεια και Ποιότητα στο Εργασιακό Περιβάλλον**» συγκέντρωσε το ευρύτερο ενδιαφέρον των νοσηλευτών, όπου με τις εισηγήσεις τους αναφέρθηκαν σε θέματα που αφορούσαν την ποιότητα φροντίδας και την ασφάλεια τόσο των ασθενών, όσο και των εργαζόμενων στο Σύστημα Υγείας. Επίσης το επιστημονικό πρόγραμμα του φετινού Συνεδρίου είχε να επιδείξει κάτι το πρωτόγνωρο, καινοτόμο και ιδιαίτερα σημαντικό, την Μοριοδότησή του με 34,5 Διδακτικές Μονάδες πιστοποιημένες από το International Continuing Nursing Education Credits, χάρη στις άοκνες προσπάθειες της



Από την τελετή Έναρξης



Η Πρόεδρος του ΕΣΝΕ κ Ελένη Κυρίτση



Ο Γεν. Γραμματέας του European Federation of Nurses Associations (EFN), κος Paul De Reeve

Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής Δρ. Ε. Κυριακίδου.

Με την εναρκτήρια ομιλία του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Λαυρεωτικής και Μεσογαίας κ.κ. Νικολάου ως Νοσηλευτές νιώσαμε απόλυτη καταξίωση, δικαίωση και ψυχική αγαλλίαση,

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ζήσαμε και αυτό...Μια εμπειρία μοναδική. Στην εκδρομή που πραγματοποιήθηκε στο τέλος του συνεδρίου στην Αίγυπτο, είχαμε την τύχη και την χαρά να επισκεφθούμε την Αλεξάνδρεια. Στην άλλοτε γεμάτη αίγλη πόλη, νωπά τα σημάδια του ελληνισμού. Τα κτίρια, σπίτια Ελλήνων που έζησαν και μεγαλούργησαν εκεί, η θάλασσα, ο Καβάφης, συνέθεταν ένα τοπίο, από το οποίο δεν ήθελες να βγεις. Ιδιαίτερη εμπειρία η επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας. Η μοναδικής αξίας Βιβλιοθήκη, που εγκαινιάστηκε μόλις το 2002, είναι ένα αριστούργημα σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Το φως του ήλιου συλλέγεται μέσα από ειδικούς συλλέκτες, για να φωτίσει με τη σειρά του το μεγαλύτερο κτίριο. Τριγυρνώντας στα ράφια της, με μία διάθεση να νιώσουμε ότι ένιωθαν εκείνοι που σε αιώνες αρχαίους διάβαζαν τους παπύρους της, βρεθήκαμε μπροστά σε μια έκπληξη. Είδαμε το βιβλίο της Παιδιατρικής Νοσηλευτικής, που μετέφρασε η κ. Β. Μάτζιου, και διδάσκεται στο Τμήμα Νοσηλευτικής, να εκτίθεται σε περίοπτη θέση στα ράφια της. Στιγμές συγκίνησης και έντονης εθνικής υπερηφάνειας, για την αξία της ελληνικής γλώσσας, το ταξίδεμα των επιστημονικών εγχειριδίων της πατρίδας μας στα μήκη και τα πλάτη του κόσμου, τη δύναμη της γνώσης. Η Βασιλική Μάτζιου ήταν ανάμεσά μας στο γκρουπ των ταξιδιωτών. Τη φωτογραφήσαμε μαζί με το βιβλίο της, όπως αυτό εκτίθεται. Τη δημοσιεύουμε χωρίς να ζητήσουμε την άδειά της. Έτσι γιατί συγκινηθήκαμε και θελήσαμε να μοιραστούν κι άλλοι το συναίσθημά μας.....

Εκ των ταξιδευτών



ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΔΙΑΔΡΟΜΟ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΟ 610.736, S 7424
ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

όταν με τον εμπνευσμένο γεμάτο ζέση, ανθρωπιά, και εγκαρδιότητα λόγο του, μίλησε όχι μόνο για την ιδιαίτερη συμβολή των νοσηλευτών στο έργο της φροντίδας, της ανακούφισης του ανθρώπινου πόνου, και της ανιδιοτελούς προσφοράς τους με το διακονημά τους στο πάσχοντα. Αλλά μετέδωσε και ένα ηχηρό μήνυμα προς το ακροατήριο και προς την πολιτεία για την επιτακτική αναγκαιότητα της κοινωνίας μας να λειτουργήσουν και στη χώρα μας οι Ξενώνες Ανακουφιστικής Φροντίδας και Παρηγορητικής Υποστήριξης Ασθενών Καρκινοπαθών και Μη Τελικού Σταδίου (**Hospices**).

Κατά τη διάρκεια δε της Εναρκτήριου Τελετής **ανακηρύχθηκαν σε Επίτιμους Πρόεδρος και Γενική Γραμματέας του Δ.Σ. του Ε.Σ.Ν.Ε.** δύο ηγετικές φυσιογνωμίες της Νοσηλευτικής και του Συνδέσμου μας οι κ.κ. Δρ. Ε. Χαραλαμπίδου και Δρ. Ε. Κυριακίδου αντίστοιχα. Στο Συνέδριό μας φιλοξενήσαμε δύο πολύ σημαντικά στελέχη της Διεθνούς Νοσηλευτικής το **Γ.Γ. του Ε.Φ.Ν. κ. Paul De Raeve και τη Σύμβουλο του Δανέζικου Συνδέσμου Νοσηλευτών κ. Susanne Richter.**

Ο κ. Paul De Raeve αναφέρθηκε με την εισήγηση του για την «**Ποιότητα και Ασφάλεια στην Φροντίδα Υγείας – Πρωτοβουλίες της Ε.Ε.**», ενώ η κ. Susanne Richter αναφέρθηκε «**Στους Παράγοντες στο Εργασιακό Περιβάλλον των Νοσηλευτών που επηρεάζουν την Ασφάλεια του Ασθενή.**»

Και οι δύο ομιλητές πέρα από τις προτάσεις που μας κατέθεσαν, μας τόνισαν με ιδιαίτερη έμφαση, ότι απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθούν οι στόχοι αποτελεί η ενοποίηση όλων των νοσηλευτικών φορέων ώστε να μπορούν να είναι και δυνατοί. Συγκεκριμένα ο κ. De Raeve μας δήλωσε:

- «**Οι Νοσηλευτές παρέχουν ηγεσία για αλλαγή και επομένως έχουν ανάγκη να ενισχύσουν τη φωνή τους.**».
- «**Μια φωνή για τους Νοσηλευτές και τη Νοσηλευτική είναι το κλειδί για τις επιτυχείς εκβάσεις στο Σύστημα Υγείας.**».
- «**Η Εθνική και Ευρωπαϊκή Πολιτική χρειάζεται μια Ισχυρή και Ενωμένη Φωνή για τη Νοσηλευτική.**».

Το θέμα του Εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας του Νοσηλευτή: «**Ποιότητα στη Κοινωνική Φροντίδα. Οι Νοσηλευτές πρωτοπόροι στη Π.Φ.Υ.**», ανέπτυξε η Επίκουρος Καθηγήτρια της Κοινωνικής Νοσηλευτικής του Ε.Κ.Π.Α.



Η Σύμβουλος του Συνδέσμου Νοσηλευτών Δανίας κα Susanne Richter

κ. Α. Καλοκαιρινού, μέσα από την ομιλία της και εκτός των όσων άκρως ενδιαφέροντα μας ανέφερε, για τον καταλυτικό ρόλο που καλείται να διαδραματίζει ο Νοσηλευτής στη κοινότητα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στην Ελληνική πραγματικότητα η ηγεσία του Υ.Υ.κ.Κ.Α. ούτε καν το όνομα Νοσηλευτής δεν αναφέρει στο σχέδιο νόμου για την Π.Φ.Υ. γιατί άραγε;

Στο Συνέδριό μας αναπτύχθηκε και αναλύθηκε μια νέα νοσηλευτική θεωρία: «**Η Θεωρία της Εστιασμένης Φροντίδας.**». Σύμφωνα με την άποψη των ερευνητριών κ.κ. Δρ. Μ. Γουρνή, Δρ. Ζ. Ρούπα και Δρ. Ε. Κοτρώτσιου, Καθηγήτριες Τμημάτων Νοσηλευτικής, θεωρούν ότι το συγκεκριμένο θεωρητικό μοντέλο θα επιτρέψει στο νοσηλευτή να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ θεωρίας και κλινικής πρακτικής. Εν συνεχεία θα αναφερθούν συνοπτικά και κωδικοποιημένα τα πλέον βασικά σημεία που τονίστηκαν κατά την διάρκεια του Συνεδρίου μας:

- Επιτακτική ανάγκη & υποχρέωση σύστασης Κατευθυντήριων Οδηγιών για την ασφάλεια των ασθενών μας & ιδίως στις Μ.Ε.Θ. Ενηλίκων & Παιδών
- Άμεση λήψη μέτρων για την προστασία των ασθενών και των νοσηλευτών στους εργασιακούς χώρους & ιδιαίτερα σε χώρους υψηλού κινδύνου όπως Χειρουργείο, Τ.Ε.Π., Μ.Ε.Θ., Ακτινολογικά, Ογκολογικά Τμήματα κ.ά.
- Ύπαρξη Οργανωσιακής Κουλτούρας σε θέματα Ασφάλειας και Ποιότητας στο Εργασιακό Περιβάλλον
- Έλεγχος της παρεχόμενης Φροντίδας Υγείας και του επιπέδου ασφαλείας
- Ανάγκη πιστοποίησης της ποιότητας της παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Επιδημιολογική Επιτήρηση, Καταγραφή και Αναφορά των Ανεπιθύμητων Συμβαμάτων

- Τα Ιατρονοσηλευτικά Λάθη αποτελούν Παγκόσμιο Φαινόμενο
- Υποχρεωτικός ο Προληπτικός Εμβολιασμός του Προσωπικού για προφύλαξη και Ανοσοποίηση
- Μεταμόσχευση οργάνων Δώρο Ζωής (1 Δότης σώζει 10 Ανθρώπινες Ζωές)
- Η χρήση της Κινητής Τηλεφωνίας στη παιδική Ηλικία βλάπτει σοβαρά την υγεία
- Αυστηρή Τήρηση των Βασικών κανόνων Υγιεινής και Απολύμανσης των Χεριών
- Επιστροφή στη Βασική Νοσηλευτική Φροντίδα
- Διαχείριση των Κρίσεων και των Συγκρούσεων στο εργασιακό περιβάλλον με Συναισθηματική Νοημοσύνη
- Η Επαγγελματική Εξουθένωση και η Βία απειλεί σοβαρά την Υγεία των νοσηλευτών
- Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση αποτελεί ένα χρηστικό μέσο για την Δια Βίου Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Μάθηση των νοσηλευτών
- Ανάγκη για Αυτοτέλεια – Αυτονομία – Αυτοδυναμία – Ισοτιμία – Ενδυνάμωση του Ρόλου του Νοσηλευτή

Οι νοσηλευτικοί φορείς που παρευρέθηκαν και φέτος στην Ευρεία Συνδιάσκεψη του Ε.Σ.Ν.Ε συνέβαλλαν με τη συμμετοχή τους στο γόνιμο διάλογο και στην ανταλλαγή απόψεων μέσα σ' ένα κλίμα ευπρέπειας και πολιτισμένο όπως αρμόζει σε επιστήμονες. Οι Προτάσεις μας προς την Πολιτεία συνοψίζονται στα παρακάτω:

- **Άμεση Στελέχωση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών με Νοσηλευτές**
- **Υλοποίηση και Λειτουργία των Υπηρεσιών Π.Φ.Υ. με ενεργό δράση και συμμετοχή των Νοσηλευτών**
- **Συμμετοχή των Νοσηλευτών στα κέντρα λήψης των αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα**
- **Νομική Κατοχύρωση των Νοσηλευτικών Πράξεων**
- **Εξασφάλιση Ποιότητας και Ασφάλειας στο Εργασιακό Περιβάλλον &**
- **Ενιαία Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική Εκπαίδευση**

Αν και τελευταία πρόταση, Κύριο Μέλημα Πρωτεύων Στόχος.

Κατευθυντήριες Οδηγίες ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΦΛΕΒΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Οι κεντρικές φλεβικές γραμμές, που χρησιμοποιούνται για τη φλεβική προσπέλαση ειδικών ομάδων ασθενών, με στόχο την χορήγηση ενδοφλέβιων διαλυμάτων, ακόμη και με υψηλή ωσμωτικότητα, τη χορήγηση αίματος και παραγών του, την πραγματοποίηση αιμοληψιών, τη μέτρηση της κεντρικής φλεβικής πίεσης και τη διασφάλιση οδού για αιμοκάθαρση/αιμοδιήθηση, αποτελούν ειδικές συσκευές που απαιτούν ειδική νοσηλευτική φροντίδα. Μεταξύ των επιπλοκών της χρήσης των κεντρικών φλεβικών γραμμών βρίσκονται η πρόληψη των λοιμώξεων και η διατήρηση της βατότητας των αυλών του καθετήρα.

Η διατήρηση της βατότητας των αυλών των κεντρικών γραμμών επιτυγχάνεται με τη διαδικασία της έπλυσης των αυλών (Flushing-locking). Οι κατευθυντήριες οδηγίες για την διαδικασία της έπλυσης περιλαμβάνουν πληροφορίες για το είδος του διαλύτη και τον όγκο του εγχυόμενου υγρού, και τη συχνότητα της έπλυσης.

Η επιλογή φυσιολογικού ορού σε σχέση με ηπαρινούχο ορό για την έπλυση των αυλών του ενδοφλέβιου καθετήρα παραμένει, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ένα αμφιλεγόμενο θέμα. Η ηπαρίνη θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο όταν θεωρείται απαραίτητη και στη μικρότερη δυνατή συγκέντρωση και όγκο. Η χρήση του φυσιολογικού ορού υπερτερεί ιδιαίτερα σε αυλούς καθετήρων με βαλβίδες που δεν επιτρέπουν την επιστροφή αίματος στον αυλό. Η προτεινόμενη συγκέντρωση του ηπαρινούχου ορού είναι 10 iu/ml διαλύματος για τους εμφυτεύσιμους (tunneled) και μη (Non-tunneled) κεντρικούς καθετήρες και τους περιφερικά εισαγόμενους κεντρικούς καθετήρες (PICC), ενώ για τους μόνιμα εμφυτευμένους καθετήρες συστήνεται συγκέντρωση 50 iu/ml. Η έκπλυση προτείνεται να γίνεται με τη χρήση 10 ml φυσιολογικού ορού, πριν και μετά τη χορήγηση της ενδοφλέβιας αγωγής, και 5 ml ηπαρινούχου ορού. Γενικά, ο εγχυόμενος όγκος πρέπει να είναι μεγαλύτερος (έως και διπλάσιος)

από τον όγκο του αυλού, ο οποίος εξαρτάται από το είδος του καθετήρα και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του και συνήθως αναγράφεται πάνω στον αυλό.

Η έπλυση του καθετήρα με στόχο τη διατήρηση της βατότητας θα πρέπει να πραγματοποιείται πριν και μετά τη χορήγηση ενδοφλέβιας θεραπείας ή τη χορήγηση αίματος και παραγών του, μετά τη λήψη δειγμάτων αίματος, σε κάθε περιοδική χρήση του καθετήρα, και για τη διατήρηση της καλής βατότητας του όταν δεν χρησιμοποιείται. Ανάλογα με την κατάσταση του ασθενή, το είδος της κεντρικής φλεβικής γραμμής, τη συχνότητα χρήσης τους, τη νοσοκομειακή ή όχι χρήση τους και τις τεχνικές οδηγίες του κατασκευαστή, η έκπλυση μπορεί να γίνεται είτε κάθε φορά που χρησιμοποιείται ο καθετήρας είτε περιοδικά με συχνότητα που ποικίλει από μία φορά κάθε οκτώ ώρες, κάθε εικοσιτέσσερις ώρες, κάθε εβδομάδα ή κάθε μήνα.

Η έκπλυση θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση σύριγγας μεγέθους τουλάχιστον 10 ml.

Η διαχείριση και η διατήρηση των κεντρικών γραμμών που χρησιμοποιούνται για αιμοκάθαρση/αιμοδιήθηση ακολουθεί διαφορετικό και εξειδικευμένο πρωτόκολλο.

Σε κάθε περίπτωση, οι νοσηλευτές θα πρέπει να ακολουθούν τα πρωτόκολλα λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες του κατασκευαστή και την κλινική κατάσταση του κάθε ατόμου που φέρει κεντρική φλεβική γραμμή, εξατομικεύοντας την προσέγγισή τους, και για αυτό οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι αναφορικά με τις ενδείξεις χρήσης των κεντρικών φλεβικών γραμμών, την επιλογή του είδους του καθετήρα, τη διαδικασία εισαγωγής και συντήρησής του, και τις μεθόδους που αφορούν την πρόληψη και διαχείριση των επιπλοκών, αλλά και την εκπαίδευση του ασθενή.

(Πηγές: RNAO 2005, RCN 2005, INS 2006, BCSH 2006, AHRQ 2008)

Ελένη Κλέτσιου
Νοσηλεύτρια Π.Ε, MSc, PhD(C)
ΠΓΝ Αττικών

ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Νοσηλευτική quo vadis?

Νοσηλευτική που πηγαίνεις;

Τα αδιέξοδα της Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης

Κι ενώ οι δάσκαλοι στη διάρκεια μισού σχεδόν αιώνα έλυσαν τα προβλήματα της εκπαίδευσης, ανωτατοποιώντας καθολικά και ισότιμα όλα τα μέλη του κλάδου τους, η Νοσηλευτική κολυμπά ακόμη σε σκοτεινά νερά, αδυνατώντας να προχωρήσει σε έναν ενιαίο δρόμο, ενώ μετέθεσε για τον επόμενο αιώνα, το πρόβλημά της. Κι ενώ οι συναντήσεις κάποιων με τον Υπουργό Υγείας συνεχίζονται, τίποτα δεν μοιάζει να αλλάζει. Στο Υπουργείο Παιδείας κλειστές πόρτες. Κι ενώ η Νοσηλευτική γιορτάζει τα δύο της συνέδρια, των ιδίων ημερομηνιών, των ισάξιου μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων, η κατάσταση στην εκπαίδευση θα παραμένει η ίδια. Οι διηρημένοι νοσηλευτές δεν υψώνουν κοινή φωνή. Δεν εκφράζουν σαφή, κοινά, πείσματα αιτήματα. Δεν επιμένουν με σταθερότητα στις ίδιες θέσεις. Την μια ημέρα σε ιστοσελίδες φορέων ανωτατοποιούνται άρδην οι πτυχιούχοι ΤΕΙ με τους πτυχιούχους ΑΕΙ, την επόμενη σε άλλη ιστοσελίδα υποστηρίζεται μόνο η πανεπιστημιακή εκπαίδευση, η κατάργηση των ΑΤΕΙ και η δημιουργία νέων πανεπιστημιακών τμημάτων και το κορυφαίο... Σε ημερίδα στο Σισμανόγλειο όταν ρωτήθηκε ο επίσημος εκπρόσωπος ποιο είναι το ζητούμενο στην εκπαίδευση η απάντηση ήταν πως αυτό είναι ένα δίλημμα. Ακόμη δίλημμα; Ως τότε δεν θα έχουμε σαφείς, εκπεφρασμένες κοινές απόψεις; Και το παράπονο μένει. Γιατί στον κλάδο των δασκάλων η ανωτατοποίηση έγινε τόσο άμεσα και τόσο αθόρυβα; Με την ίδρυση του Πανεπιστημιακού Τμήματος, οι Ακαδημίες έκλεισαν, οι προϋποθέσεις μπήκαν, οι δάσκαλοι σε όλη την ελληνική επικράτεια παρακολούθησαν προγράμματα εξομοίωσης και το πρόβλημα λύθηκε. Σήμερα δεν υπάρχουν πλέον δύο ταχυτήτων δάσκαλοι. Γιατί όμως υπάρχουν τόσων ταχυτήτων νοσηλευτές; Δεν μπορεί να συνταχθεί μια σωστή ευέλικτη πρόταση, με γνώση των νόμων και των ιδιοτεροτήτων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος που να λύσει το θέμα; Οι δράσεις μας δεν θα πρέπει να είναι συναισθηματικές, αποσπασματικές και μακριά από την εκπαιδευτική κοινότητα. Χρειάζεται σοβαρή δουλειά από υπεύθυνους ανθρώπους, γνώστες των πραγμάτων σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια. Ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας σε ένα σκοπό: την ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση για όλους τους Νοσηλευτές.

Μπορεί ο στόχος να πραγματοποιηθεί μέσα στις υπάρχουσες συνθήκες; Ουτοπία ή πραγματικότητα; Πόσο υλοποιήσιμη είναι η εφαρμογή του; Με ποιόν τρόπο θα γίνει άμεσα η μετάβαση; Απομακρύνει από το στόχο η απάντηση του Υπουργείου Παιδείας στην ΕΝΕ; Ή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι μόνο μέσα από συλλογικές ώριμες προσπάθειες, χωρίς αποκλεισμούς και αφορισμούς θα δοθεί η λύση; Ένα ή δύο επίπεδα νοσηλευτικής πρέπει να μείνουν τελικά; Συμφωνούν σε τέτοια προοπτική όλοι οι αναγνώστες; Ποιες λύσεις προτείνονται;

Ο φάκελος εκπαίδευση άνοιξε ξανά. Και δεν θα κλείσει μέχρι να δοθούν λύσεις. Η στήλη θα παρακολουθεί συνεχώς τα τεκταινόμενα. Θα δημοσιεύει απόψεις συλλόγων, φορέων, ατόμων. Έγκριτες γνώμες πανεπιστημιακών δασκάλων και καθηγητών ΑΤΕΙ. Θα δίνει ταυτόχρονα την άποψη της έδρας και του νοσηλευτή που καθημερινά αγωνιά για την λύση του αδιεξόδου. Θα παραθέτει θέσεις και θα προτείνει αγώνες.

Στο παρόν τεύχος δημοσιεύεται η απάντηση του Υπουργείου Παιδείας στο κείμενο της ΕΝΕ. Πως σχολιάζετε τα όσα γράφτηκαν;

Από την σύνταξη

ΘΕΜΑ: Ενιαία Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική
Εκπαίδευση και ενιαία επαγγελματικά
δικαιώματα για τους Νοσηλευτές

Σχετ: Το αριθμ.18901/11-12-2007 έγγραφό σας.

Απαντώντας στο ως άνω σχετικό, σας πληροφορούμε ότι:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3549/2007 (Φ.Ε.Κ. Α' 69) και το άρθρο 1 παρ. β' του Ν 2916/2001 (ΦΕΚ Α' 114), Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος είναι τα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης που αποτελείται από παράλληλους τομείς: 1) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και 2) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Τα ιδρύματα των δύο αυτών τομέων λειτουργούν συμπληρωματικά με διακριτές φυσιογνωμίες και με ρόλους, σκοπό και αποστολή που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τον πανεπιστημιακό τομέα και για τον τεχνολογικό τομέα.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 1268/1982 (ΦΕΚ Α' 79), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει για την ίδρυση πανεπιστημιακών τμημάτων και την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων τους εκδίδεται προεδρικό διάταγμα με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου και του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Π.Ε.).

Ειδικότερα, Τμήμα Νοσηλευτικής έχει ιδρυθεί και λειτουργεί στο Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει ιδρυθεί Τμήμα Νοσηλευτικής και Ειδικοτήτων Υγείας αλλά δεν έχει λειτουργήσει ακόμη. Αίτημα για ίδρυση Τμήματος Νοσηλευτικής έχει υποβληθεί από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έχει υποβάλει πρόσφατα αίτημα για επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων του Τμήματος Νοσηλευτικής του ιδρύματος.

Όσον αφορά στην επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων Πανεπιστημιακών Τμημάτων, επισημαί-

νουμε ότι η αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων περιορίζεται στην καταγραφή των επαγγελματικών δυνατοτήτων που έχουν αποκτήσει εκείνοι, για την άσκηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, καθώς και των τομέων στους οποίους θα μπορούσαν να απασχοληθούν.

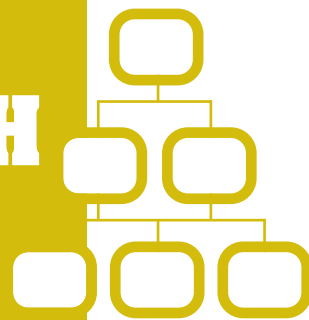
Επισημαίνουμε ότι το προεδρικό διάταγμα 351/1989 (ΦΕΚ Α' 159) το οποίο μνημονεύετε για τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων Νοσηλευτών ΤΕΙ προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. εδ. γ' του Ν. 1404/1983 (ΦΕΚ Α' 173), όπως έχουν συμπληρωθεί και ισχύουν, οι οποίες αφορούν αποκλειστικά τους πτυχιούχους ΤΕΙ και όχι στους πτυχιούχους Πανεπιστημίων. Μάλιστα, το προβλεπόμενο από αυτές τις διατάξεις π.δ. εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού. Συνεπώς, το αίτημά σας για χορήγηση ενιαίων επαγγελματικών δικαιωμάτων στους Νοσηλευτές κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, ελλείψει σχετικής διάταξης Νόμου, ειδικά όσον αφορά τους Νοσηλευτές κατηγορίας ΠΕ.

γ) Αναφορικά με την πρότασή σας για εξομοίωση των πτυχίων των Νοσηλευτών αποφοίτων ΤΕΙ με τα πτυχία των Νοσηλευτών αποφοίτων Πανεπιστημίων, δεν υπάρχει ευθεία εξουσιοδότηση για την οργάνωση και λειτουργία προγράμματος εξομοίωσης από τα πανεπιστημιακά τμήματα. Σε περίπτωση που δινόταν αυτή η δυνατότητα αδιακρίτως στα πανεπιστημιακά τμήματα, δεν θα είχε νόημα το υφιστάμενο διαρθρωτικό σχήμα της Ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας.

δ) Στα πλαίσια της συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειας των Πανεπιστημίων, δεν είναι δυνατή η παρέμβαση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για θέματα αμιγώς ακαδημαϊκού χαρακτήρα. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε για την ίδρυση πανεπιστημιακών τμημάτων και την ως άνω επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων τους απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος κατόπιν γνώμης της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου και του Σ.Α.Π.Ε. Όμως αυτό δεν αποκλείει τη δυνατότητα υποβολής από αρμόδιους φορείς συγκεκριμένων προτάσεων για τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στα Τμήματα Νοσηλευτικής των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ



Ο νοσηλευτής ασκεί διοίκηση. Το Νοσηλευτικό Δελτίο φιλοδοξεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των σύγχρονων στελεχών υγείας. Μια σειρά άρθρων θα προσφέρει το απαραίτητο υλικό για τη δημιουργία ενός χρήσιμου φακέλου. Κόβετε και συλλέγετε τις συνέχειες. Ξερά Δεύτερη: όλα όσα αφορούν την οργάνωση του Γραφείου Εκπαίδευσης.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(ΜΕΡΟΣ 3^ο)

Θ. Καπάδοχος

Νοσηλευτής ΤΕ, Μεταπτυχιακός φοιτητής (MSc) Ε.Κ.Π.Α., Αναπληρωτής Προϊστάμενος Γραφείου Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο.

Μ. Μειδάνη

Νοσηλεύτρια ΤΕ, MSc, FESC, Προϊσταμένη Γραφείου Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο προηγούμενο τεύχος αναλύθηκαν οι υλικοτεχνικές υποδομές, η στελέχωση του Γραφείου Εκπαίδευσης καθώς και η στήρηση συστηματικού αρχείου. Έχοντας εξασφαλίσει τα ανωτέρω, προχωρούμε στο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας θα πρέπει να σχεδιάζεται και να υλοποιείται με συγκεκριμένους στόχους και τρόπους, που θα είναι γνωστοί και αποδεκτοί από την διοίκηση και το σύνολο της υπηρεσίας.

Στο τέλος κάθε έτους γίνεται ο έλεγχος των εκπαιδευτικών αναγκών των τμημάτων, μέσω ερωτηματολογίου που διανέμεται στους προϊστάμενους. Με το ερωτηματολόγιο διερευνώνται και καταγράφονται οι ανάγκες που αναφέρει το προσωπικό. Μαζί με την επίσημη πολιτική του νοσοκομείου (στα θέματα εκπαίδευσης) και τις κατευθύνσεις που δίνει η ΔΝΥ, συντάσσεται από το Γρ. Εκπαίδευσης το ετήσιο πρόγραμμα. Σε αυτό αναφέρονται όλες οι θεματικές ενότητες, που θα γίνει συνολικά η εκπαίδευση, η ομάδα στόχος, οι σκοποί και τα αναμενόμενα αποτελέσματα, το κόστος, η μέθοδος, το υλικό καθώς και ο χρόνος υλοποίησης. Το πρόγραμμα ελέγχεται και εγκρίνεται από τη ΔΝΥ και από τον Γενικό Διευθυντή.

Οι στρατηγικές που χρησιμοποιούνται στο Γραφείο Εκπαίδευσης, για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου προγράμ-

ματος ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού, περιλαμβάνουν μεθόδους σχεδιασμού, παρουσίασης και αξιολόγησης των προγραμμάτων.

Η φάση του σχεδιασμού των εκπαιδευτικών προγραμμάτων δεν μπορεί ποτέ να είναι έργο ενός ατόμου αλλά είναι αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας. Η σύνταξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το νοσηλευτικό προσωπικό γίνεται σε συνεργασία με τη ΔΝΥ, το Γραφείο Εκπαίδευσης και τις Προϊστάμενες των τμημάτων.

Έργο του Γραφείου Εκπαίδευσης ΝΥ είναι:

- Ο εντοπισμός προβλημάτων
- Η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά κατηγορία προσωπικού (ενδονοσοκομειακών ή εξωνοσοκομειακών)
- Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που εκπονήθηκαν για τυχόν αναπροσαρμογές και βελτιώσεις

Στοιχεία – κλειδιά, απαραίτητα για την οργάνωση των σταδίων εκπαίδευσης, είναι:

- η ομάδα των ατόμων που είναι προς εκπαίδευση (target group)

- τα άτομα που θα χρησιμοποιηθούν για την εκπαίδευση (εκπαιδευτές)
- οι στόχοι και τα αναμενόμενα αποτελέσματα
- το περιεχόμενο και η διάρκεια κάθε εκπαιδευτικού μαθήματος
- η χρονική περίοδος πραγματοποίησης
- η μέθοδος παρουσίασης
- η μέθοδος αξιολόγησης

Κάθε ομάδα ατόμων που επιμορφώνεται, απαιτεί ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης προσαρμοσμένο στις ανάγκες των δραστηριοτήτων που ασκεί, το επίπεδο σπουδών που έχει, τα στάδια εξειδίκευσης και εμπειρίας που κατέχει.

Καταρτίζονται, για το λόγο αυτό, ξεχωριστά εκπαιδευτικά προγράμματα για το νοσηλευτικό προσωπικό, με τις ακόλουθες μορφές:

1. Σεμινάριο Προσανατολισμού
2. Ενδοκλινική Εκπαίδευση
3. Προγράμματα Συνεχιζόμενης εκπαίδευσης

Αναλυτικά:

1. Το Σεμινάριο Προσανατολισμού νέου προσωπικού (διάρκειας περίπου 60 ωρών) γίνεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο πρόσληψής του και περιλαμβάνει θέματα κανονισμών και διαδικασιών που διέπουν το νοσοκομείο καθώς και βασικές γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται άμεσα με το χώρο εργασίας τους.
2. Στη συνέχεια ακολουθεί Ενδοκλινική Εκπαίδευση από τους κλινικούς εκπαιδευτές κάθε τμήματος για τους επόμενους 3-6 μήνες. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος συμπληρώνεται ειδικό, ατομικό έντυπο με τα αντικείμενα της ενδοκλινικής εκπαίδευσης (checklist) που είναι ξεχωριστό για κάθε τμήμα.
3. Μετά το πέρας της ενδοκλινικής εκπαίδευσης, το προσωπικό εντάσσεται στα Προγράμματα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης του νοσοκομείου που έχουν τη μορφή:
 - α. Ενδοκλινικών Μαθημάτων: Απευθύνονται σε όλο το προσωπικό και γίνονται εντός ωραρίου εργασίας.
 - β. Σεμινάρια ειδικών θεμάτων (πχ. Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση, Μ.Ε.Θ., Πρόληψη Ενδονοσοκομειακών Λοιμώξεων κ.λπ.)
 - γ. Ανακοινώσεις πάνω σε σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης από εσωτερικούς και εξωτερικούς ομιλητές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το περιεχόμενο των προγραμμάτων βασίζεται στους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα που έχουν τεθεί καθώς και στις συγκεκριμένες ανάγκες που κατά καιρούς έχουν οι ομάδες των εκπαιδευομένων. Παράλληλα, η εκπαίδευση επικεντρώνεται σε υπαρκτά προβλήματα που αφορούν τους εργαζόμενους ή σε μη συμμόρφωσή τους με τις διαδικασίες (Prob1em - oriented training).

ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης είναι:

1. Η ταχεία θεωρητική και κλινική εκπαίδευση του νέου προσωπικού
2. Η συνεχής ενημέρωση όλων των βαθμίδων του νοσηλευτικού προσωπικού σε σύγχρονα δεδομένα της νοσηλευτικής επιστήμης και η επιτυχή εφαρμογή τους στην κλινική πράξη

3. Η παροχή νοσηλευτικών φροντίδων υψηλού επιπέδου
4. Ο έλεγχος των νοσοκομειακών λοιμώξεων
5. Η μείωση της πιθανότητας λαθών και παραλήψεων και κατά συνέπεια τη μείωση του κόστους
6. Η προστασία της υγείας των εργαζομένων και μείωση των απουσιών λόγω ασθένειας

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η επιλογή του εκπαιδευόμενου νοσηλευτικού προσωπικού γίνεται σε συνεργασία με τις Προϊστάμενες των τμημάτων και βασίζεται στην εξειδίκευση, την εμπειρία και την ανάγκη επανεκπαίδευσης του προσωπικού. Σημαντικό εργαλείο στην επιλογή της εκπαιδευτικής ομάδας αποτελεί η αυστηρή τήρηση αρχείου εκπαίδευσης και ειδικά σε ηλεκτρονική μορφή.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η πρόοδος των εκπαιδευομένων παρακολουθείται:

- με την συχνή παρουσία του προσωπικού του Γρ. Εκπαίδευσης στα μαθήματα
- με ενημέρωση των ίδιων των εκπαιδευτών προς το Γραφείο Εκπαίδευσης ΝΥ για την πορεία των εκπαιδευομένων
- με ενημέρωση των ίδιων των εκπαιδευτών προς τον συντονιστή του προγράμματος

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ

Κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όταν ολοκληρωθεί, αξιολογείται γραπτά από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους, συμπληρώνοντας ειδικό Έντυπο Αξιολόγησης. Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

- α. η κάλυψη των θεμάτων από τους ομιλητές
- β. η θεματική κάλυψη του όλου προγράμματος
- γ. η επάρκεια σε εποπτικό υλικό και γραπτές σημειώσεις
- δ. η καταλληλότητα του χώρου και των μέσων εκπαίδευσης
- ε. η οργάνωση του προγράμματος (τήρηση ωραρίου, παροχή εκπαιδευτικού υλικού κ.α.)

Στο ίδιο έντυπο ζητείται από τους εκπαιδευόμενους να καταγράψουν τις προσωπικές τους εκπαιδευτικές ανάγκες. Η καταγραφή αυτή, αποτελεί ένα επιπλέον εργαλείο στον εντοπισμό των εκπαιδευτικών αναγκών της Υπηρεσίας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Η διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευομένων γίνεται σε δύο φάσεις και αποτελεί πάντοτε το πιο «δύσκολο» μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας:

Α΄ Φάση: Άμεσα - Ποσοτικά:

- 1) Υπολογίζοντας το ποσοστό παρακολούθησης και του ενδιαφέροντος του εκπαιδευόμενου
- 2) Με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις σε κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα

Β΄ Φάση: Απώτερα - Ποιοτικά:

- 1) Με την αλλαγή συμπεριφοράς των εκπαιδευομένων
- 2) Τη βελτίωση της ποιότητας εργασίας τους
- 3) Τις αξιολογήσεις των Προϊσταμένων τους



ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Η ιδιαιτερότητα της ενδονοσοκομειακής εκπαίδευσης είναι ότι το πρόγραμμα εκπαίδευσης που έχει καταρτιστεί, θα εφαρμοστεί όχι σε έναν ακαδημαϊκό χώρο, αλλά μέσα στο

χώρο εργασίας, με τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα που δυναμικά και καθημερινά το επηρεάζουν. Συνήθως τα προβλήματα είναι διαφορετικά σε κάθε νοσοκομείο και ανάλογα των καταστάσεων που επικρατούν στη Διοίκηση, στη ΔΝΥ και στα τμήματα. Τα συχνότερα προβλήματα καθώς και γενικά μέτρα αντιμετώπισης περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα 1.

ΣΥΧΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
<p>1. Έλλειψη προσωπικού:</p> <p>a. Ανάλογα μειωμένη στελέχωση του ΓΕΝΥ. Ο υπεύθυνος μπορεί να εργάζεται και σε άλλο τμήμα</p> <p>b. Μη δυνατότητα αποδέσμευσης από την εργασία για παρακολούθηση εκπαιδύσεων, καθώς το προσωπικό είναι λιγότερο από τα όρια ασφαλείας</p> <p>c. Μη ικανοποιητική εκπαίδευση των νέων νοσηλευτών κατά τη πρόσληψή τους ή τη μετακίνησή τους σε νέο τμήμα, ελλείψει χρόνου και διάθεσης από τους παλαιότερους</p> <p>2. Μειωμένη συνεργασία με προϊστάμενες:</p> <p>a. Δεν επιτρέπουν την αποδέσμευση του προσωπικού για εκπαιδεύσεις.</p> <p>b. Δεν ενδιαφέρονται για την εκπαίδευση</p> <p>c. Θεωρούν υπερβολική ή περιττή τη συνεχή εκπαίδευση</p> <p>d. Δεν επιθυμούν να φτιάξουν τα προγράμματα υπηρεσίας ή κυρίως να τα τροποποιήσουν ώστε να αποδεσμεύσουν προσωπικό</p> <p>3. Αυξημένος φόρτος εργασίας</p> <p>a. Δεν προλαβαίνουν να σκεφτούν την εκπαίδευση, αν δεν καλύψουν τις βασικές ανάγκες του τμήματος</p> <p>b. Μειωμένη διάθεση του προσωπικού για εκπαίδευση καθώς επιφέρει περισσότερο κόπο και προσπάθεια, ενώ ήδη μπορεί να υπάρχει ψυχολογική και σωματική κόπωση (burn out)</p> <p>4. Ακατάλληλες συνθήκες εργασίας</p> <p>a. Μειωμένες δυνατότητες εκπαίδευσης με σωστά μέσα και πόρους, που να παρακινούν και να εκπαιδεύουν</p> <p>b. Ίδρυματοποίηση. Συνήθεια σε μια ρουτίνα εργασίας όπως και αν είναι, κυρίως από τους παλαιούς νοσηλευτές, χωρίς διάθεση αλλαγής και εξέλιξης. Διατήρηση του status quo</p> <p>5. Λανθασμένη αντίληψη περί συνεχούς εκπαίδευσης</p> <p>a. Θεωρείται ασήμαντη και περιττή</p> <p>b. Θεωρείται ότι δεν βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας που είναι ούτως ή άλλως πολύ δύσκολες</p> <p>c. Θεωρείται ότι δεν μπορεί να αυξήσει την παροχή καλύτερων υπηρεσιών υγείας προς τον ασθενή</p> <p>d. Θεωρείται ότι κοστίζει πολύ και δεν αποφέρει ιδιαίτερα</p> <p>e. Πιστεύουν ότι θα πρέπει να τους καλύψει κάθε κενό που έχουν από την ακαδημαϊκή τους εκπαίδευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στήριξη και προώθηση της εκπαίδευσης από τη ΔΝΥ • Στελέχωση του ΓΕΝΥ με ένα ή δύο άτομα αποκλειστικά για την εκπαίδευση • Σωστός προγραμματισμός εκπαίδευσης βάσει των ιδιαιτεροτήτων • Ενίσχυση της εκπαίδευσης με κίνητρα (όπως εκπαιδευτική άδεια, πληρωμή υπερωριών ή οφειλόμενων ωρών) • Ορισμός «κλινικών εκπαιδευτών» για κάθε τμήμα, που θα αναλάβουν την εκπαίδευση • Προσδιορισμός των εκπαιδευτικών αναγκών κάθε τμήματος από τους ίδιους του προϊστάμενους • Συνεκτίμηση των εκπαιδευτικών προτάσεων από το ερωτηματολόγιο που έχουν καταθέσει για την εκπαίδευση • Συζήτηση με τις προϊστάμενες και ανάλυση των οφελών που θα προκύψουν από την εκπαίδευση του προσωπικού τους • Βοήθεια από τη ΔΝΥ για την τροποποίηση των προγραμμάτων υπερ της εκπαίδευσης και έγκαιρη ενημέρωση από το ΓΕΝΥ πριν φτιαχτούν τα προγράμματα υπηρεσίας • Παρακίνηση προσωπικού από τις προϊστάμενες και τη ΔΝΥ ώστε να εκπαιδεύονται συνέχεια • Ενημέρωση για τους στόχους και την πολιτική εκπαίδευσης του προσωπικού, ώστε να γνωρίζουν όλοι που επικεντρώνεται και ποιες ανάγκες θα καλύψει • Ανταμοιβή της προσπάθειας εκπαίδευσης με διάφορους τρόπους (π.χ. μοριοδότηση για την εξέλιξή του, με διευκολύνσεις προγράμματος υπηρεσίας, επιβράβευση κ.λπ.) • Καταγραφή δυσκολιών και βασικών προβλημάτων εκπαίδευσης κάθε νοσοκομείου και σύσταση επιτροπής που θα αναλάβει την υλοποίηση πρότασης διορθωτικών κινήσεων και παρεμβάσεων με την έγκριση της Διοίκησης και της ΔΝΥ • Συνεχής ενημέρωση του προσωπικού για τα οφέλη και τις δυνατότητες που παρέχει η εκπαίδευση • Μελέτες που θα αποδεικνύουν την άμεση ή έμμεση σχέση της εκπαίδευσης με την ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, την ασφάλεια των ασθενών και την ικανοποίηση του προσωπικού
<i>Πίνακας 1. Σημαντικότερα προβλήματα που απαντώνται στην εκπαίδευση και γενικά μέτρα αντιμετώπισης</i>	

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας απαιτεί μια σειρά ενεργειών και δομών που θα το υποστηρίξουν. Η κατάρτιση ετήσιου προγράμματος, που βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων και προσαρμόζεται στις συνθήκες εργασίας, αποτελεί το βασικό κρίκο στην αλυσίδα της ενδονοσοκομει-

ακής εκπαίδευσης. Εξίσου σημαντικό παράγοντα αποτελεί η αξιολόγηση κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας, μετά την ολοκλήρωσή της, καθώς και ο έλεγχος της εφαρμογής της στην καθημερινή πράξη.

Στο επόμενο τεύχος θα αναλυθούν οι υποστηρικτικές δομές εκπαίδευσης (κλινικοί εκπαιδευτές, check lists) καθώς και προτάσεις αποτελεσματικότερης συνεργασίας των Γραφείων Εκπαίδευσης όλων των νοσοκομείων.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

ΕΠΕΙΔΗ ΔΥΟ ΑΡΝΗΣΕΙΣ ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΠΑΝΤΑ ΜΙΑ ΚΑΤΑΦΑΣΗ

Ός πότε ο μάχιμος νοσηλευτής θα πλήττεται και θα ταλαιπωρείται; Γιατί το ΝΠΔΔ του επαγγέλματος αντί να προασπίζει τα δικαιώματα του σύγχρονου νοσηλευτή, απαιτεί πειθαρχικές διώξεις; Γιατί δυσκολεύει ή παρεμποδίζει με τις εγκυκλίους του την εξέλιξη νοσηλευτών σε θέση προϊστάμενων; Τελικά για το νοσηλευτή, που δίνει τη ζωή του δίπλα στον άρρωστο ποιος φροντίζει; Από την επικαιρότητα δημοσιεύουμε κείμενο του μέλους του Δ.Σ του ΕΣΝΕ Δημήτρη Δημητρέλλη για τα πειθαρχικά και τον κίνδυνο επιστροφής σε εργασιακό μεσαίωνα, ενώ αναδημοσιεύεται η εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία προέκυψε μετά από αγώνες και προσπάθειες της ΠΑΣΟΝΟΠ. Η εγκύκλιος μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε συνάδελφο και να κατατεθεί στο γραφείο προσωπικού της υπηρεσίας του, προκειμένου κανένας να μην αποκλειστεί από τις κρίσεις. Δυστυχώς πληροφορούμεθα ότι το χάος καλά κρατεί και σε μεγάλο νοσοκομείο της Αθήνας, 31 συνάδελφοι αποκλείστηκαν των κρίσεων, λόγω μη εγγραφής στην ΕΝΕ.

Από την **Σύνταξη**

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ.....ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ.....ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ.....

Όταν το 1996 ως ΕΣΝΕ ασχοληθήκαμε με το νομικό πλαίσιο του ΝΠΔΔ Φορέα Ελέγχου του Επαγγέλματος (τη σημερινή Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας) ουδέποτε σκεφτήκαμε ότι στην αρχή της υλοποίησης του οράματος ενός ολόκληρου κλάδου ο όρος που θα συναντούσαμε πιο συχνά στην καθημερινότητα μας θα ήταν τα πειθαρχικά συμβούλια...

Δυστυχώς όμως τόσο η ΠΔΕ της ΕΝΕ όσο και η μετέπειτα «εκλεγμένη» διοίκηση μας διέψευσαν...

Εμείς φανταζόμαστε ότι ο νέος φορέας θα αγκαλιαστεί και θα αγκαλιάσει όλους τους Νοσηλευτές. Δυστυχώς όμως η ΕΝΕ με τις πράξεις της μόνο αυτό δεν έκανε έως σήμερα. Αντιθέτως με την πλειάδα ενεργειών οδήγησε μεγάλη μερίδα συναδέλφων να εναντιωθούν απέναντί της και να αισθάνονται προδομένοι για το όραμα που κάποτε είχαν. Κατά καιρούς λοιπόν η διοίκηση της ΕΝΕ χρησιμοποίησε πλήθος τρόπων ακόμα και στα όρια της νομιμότητας για να υποχρεώσει τους νοσηλευτές που υπηρετούν ήδη στο σύστημα υγείας να εγγραφούν. Το χειρότερο όλων είναι η επαναλαμβανόμενη απειλή για πειθαρχικές διώξεις...

Κι όλα αυτά υπό τη σφραγίδα του ΥΓΚΑ χωρίς όμως τα έγγραφα αυτά να προέρχονται από το ΥΓΚΑ αλλά από ένα άλλο ανεξάρτητο ΝΠΔΔ όπως όμως είναι και όλα τα νοσοκομεία...

Έχουμε αλήθεια αναλογιστεί εάν η διοίκηση του κάθε νοσοκομείου είναι υποχρεωμένη να ακολουθεί τις κατευθύνσεις που της δίνει ένα άλλο ΝΠΔΔ κι όχι το ΥΓΚΑ; Όμως η πλειοψηφία των διοικήσεων και υπηρεσιακών συμβουλίων έσπευσαν να υλοποιήσουν τις όποιες αποφάσεις της ΕΝΕ. Γιατί άραγε; Μήπως γιατί πολλοί από αυτούς στήριξαν και στηρίχτηκαν από την ΕΝΕ;

Πολύ πρόσφατα εστάλη εκ νέου στα νοσοκομεία έγγραφο από την ΕΝΕ με το οποίο ζητάει να της σταλούν κατάλογοι των ΠΕ και ΤΕ Νοσηλευτών προκειμένου να διασταυρώσουν

τα στοιχεία τους και να ξεκινήσουν οι ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ....

Πειθαρχικές διαδικασίες για ποιους;

Για όσους για τους δικούς τους λόγους εναντιώνονται μέχρι και σήμερα έστω και με εσφαλμένο τρόπο στις πράξεις και δράσεις της διοίκησης της ΕΝΕ. Μόνο που όλοι αυτοί οι συνάδελφοι έχουν εδώ και πολλά χρόνια ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ και ασκούν ΝΟΜΙΜΑ τη νοσηλευτική στην Ελλάδα... Σε αυτούς λοιπόν θα επιβάλλουν το όποιο πρόστιμο ή θα αναστείλουν την άδεια άσκησης επαγγέλματος...

Γιατί αλήθεια δεν κοιτούν στον καθρέπτη να δουν τις αιτίες που έχουν οδηγήσει έναν αριθμό νοσηλευτών να μην γράφτούν ή να μην ανανεώσουν και να βελτιώσουν τη δική τους δράση ώστε να τους φέρουν κοντά τους;

Γιατί δεν ασχολούνται με άλλου είδους και πιο σημαντική παράνομη άσκηση της Νοσηλευτικής που καθημερινά συμβαίνει σε πλήθος εάν όχι σε όλα τα Ελληνικά δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα παροχής υγείας και πρόνοιας; Πόσοι αλήθεια είναι αυτοί που ασκούν το έργο του νοσηλευτή μη έχοντας καμία άδεια άσκησης επαγγέλματος ή έχοντας άδεια βοηθού νοσηλευτή;

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας έχει σκοπό την προστασία της κοινωνίας από την παράνομη νοσηλευτική άσκηση. Η ΕΝΕ προασπίζεται το δημόσιο συμφέρον. Και παράνομη άσκηση δεν επιτελεί ο νοσηλευτής που κατέχει ΝΟΜΙΜΗ ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ! Αλλά όλοι οι άλλοι... Για να περιορίσει αυτά τα φαινόμενα δημιουργήθηκε η ΕΝΕ κι όχι για να τρώει τις σάρκες της. Δυστυχώς όμως γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες του αντιθέτου...

Δημήτρης Δημητρέλλης

Γενικός Προϊστάμενος Επίβλεψης ΔΘΚΑ «ΥΓΕΙΑ»

Μέλος ΔΣ ΕΣΝΕ

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΑΣ ΑΠΑΝΤΑ

Η καινούρια στήλη που εγκαινιάστηκε θα απαντά στις νομικές απορίες και προβλήματά σας.

Στείλτε στη διεύθυνση του Συνδέσμου ή στο e-mail: esne@esne.gr οποιαδήποτε ερώτησή σας.

Ομάδα νομικών θα επιλύει τα θέματά σας. Υπεύθυνος τεύχους: κ. Χρήστος Μπούρας, Δικηγόρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση: Βασ. Σοφίας 15, ΤΚ. 10674, Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Λεβεντοπούλου
Τηλέφωνο: 213-1313339
Fax: 210-1313389

ΘΕΜΑ: Υπηρεσιακές μεταβολές νοσηλευτικού προσωπικού

Οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τις υπηρεσιακές μεταβολές (άρθ.65-98 του ν.3528/2007) ισχύουν για τους υπαλλήλους που υπάγονται εν γένει στον Υπαλληλικό Κώδικα όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ.1 που προβλέπουν ότι «στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπά-

γονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου».

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις η εφαρμογή των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα αφορά όλους ανεξαιρέτως τους υπαλλήλους που ορίζονται στο σχετικό άρθρο χωρίς ειδικότερες προϋποθέσεις.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η διενέργεια των υπηρεσιακών μεταβολών δεν μπορεί να εξαρτάται από την εγγραφή σε ΝΠΔΔ, όπως η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος που αναφέρετε στην αναφορά σας. Επισημαίνουμε ωστόσο ότι η υπηρεσία μας βάσει των οργανικών διατάξεων της έχει ως αρμοδιότητα την παροχή γενικών οδηγιών και την ερμηνεία των διατάξεων σε ζητήματα που αφορούν τις υπηρεσιακές μεταβολές. Ως εκ τούτου δεν έχει ελεγκτικές αρμοδιότητες και δεν δύναται να ελέγξει τη νομιμότητα αποφάσεων ή ενεργειών άλλων υπηρεσιών.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
κ.α.α.

Ε. Λεοντή

ΚΟΙΝ: Γραφείο κ.Υπουργού (επί του αρ.134 /15.1.08 σχετικού εγγράφου)

Τα Νέα των Τομέων και των Περιφερειακών Τμημάτων:

έτσι για να είμαστε πάντα ενημερωμένοι...

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Στις 28 Ιουνίου 2008, ημέρα Σάββατο, θα πραγματοποιηθεί στο πανέμορφο νησί της Κέρκυρας ημερίδα με τίτλο: «Προβληματισμοί και δυνατότητες στην παροχή νοσηλευτικής φροντίδας».

Τα θέματα που θα επεξεργαστεί η ημερίδα στοχεύουν στην τεκμηριωμένη πράξη και την πρότυπη λειτουργία του νοσηλευτικού τμήματος. Θα αναλυθούν συγκεκριμένα:

Η ψυχική υγεία του προσωπικού παράγοντας ικανοποίησης και απόδοσης στον εργασιακό χώρο

Η προϊσταμένη ως πρότυπο αποτελεσματικής παροχής φροντίδας

Η συμβολή του νοσηλευτή στην εύρυθμη λειτουργία του νοσηλευτικού τμήματος

Τεκμηρίωση της νοσηλευτικής πράξης: ανάγκη ή πολυτέλεια

Ο νοσηλευτής εγγυητής της ασφάλειας και ποιότητας στον εργασιακό χώρο

Θα ακολουθήσουν οι εκλογές για την ανάδειξη του Προεδρείου του Παραρτήματος.

**ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΕΚΕΙ.
ΕΝΑ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΧΑΣΤΕΙ**



4^ο Συμπόσιο Τομέα
 Επείγουσας & Εντατικής Νοσηλευτικής ΕΣΝΕ
 7-9 Νοεμβρίου 2008, Θεσσαλονίκη
**«ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ & ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ:
 ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ - ΑΛΛΑΓΗ»**

ΦΟΡΜΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ:..... ΟΝΟΜΑ:.....
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:.....
 ΠΟΛΗ:..... ΤΗΛ:..... ΚΙΝ:.....
 EMAIL:.....
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:.....
 ΧΩΡΟΣ:.....
 ΠΟΛΗ:..... ΤΗΛ:.....

Ένας Μικροβιολόγος και ένας Νοσηλεύτής συζητούν



ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΟΥΡΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΑ

- A. Πλένεται σχολαστικά η περιοχή των έξω γεννητικών οργάνων και της ουρήθρας με σαπούνι και νερό
- B. Ξεπλένεται με αποστειρωμένο νερό ή φυσιολογικό ορό.
- Γ. Απομακρύνονται τα μεγάλα χείλη και ξεκινά η ούρηση.
- Δ. Πέφτουν τα ούρα στην αρχή της ούρησης στην τουαλέτα.
- E. Ακολουθεί η συλλογή (μέσον ρεύμα) σε αποστειρωμένο δοχείο χωρίς να σταματήσει η ροή των ούρων. Δεν είναι απαραίτητο να γεμίσει το δοχείο. Μικρή ποσότητα (περίπου 5 ml) είναι αρκετή.
- ΣΤ. Απομακρύνεται το δοχείο και συνεχίζει η ούρηση στην τουλέτα.
- Z. Σκεπάζεται το δοχείο με προσοχή και μεταφέρεται σε λιγότερο από 2 ώρες στο εργαστήριο. Η τοποθέτηση στο ψυγείο (4° C) είναι απαραίτητη, εάν καθυστερήσει η μεταφορά.

ΑΝΔΡΑΣ

- A. Αποκαλύπτεται η βάλανος και πλένονται τα γεννητικά όργανα και η ουρήθρα σχολαστικά με νερό και σαπούνι.
- B. Ξεπλένεται με νερό (κατά προτίμηση αποστειρωμένο) ή φυσιολογικό ορό.
- Γ. Ξεκινά η ούρηση έλκοντας την ακροποσθία προς τα πίσω.
- Δ. Τα αρχικά ούρα πέφτουν στην τουαλέτα.
- E. Συλλέγεται το μέσον της ούρησης σε αποστειρωμένο δοχείο. Δεν είναι απαραίτητο να γεμίσει το δοχείο. Μικρή ποσότητα (περίπου 5-15 ml) είναι αρκετή.
- ΣΤ. Συνεχίζει η ούρηση στην τουαλέτα.
- Z. Αποστέλλεται το δοχείο στο εργαστήριο σε χρόνο λιγότερο από 2 ώρες. Η τοποθέτηση στο ψυγείο (4° C) είναι απαραίτητη, εάν καθυστερήσει η μεταφορά.

Σχόλια:

- 1) Τα ούρα εφόσον είναι δυνατόν συλλέγονται πριν από τη χορήγηση αντιβιοτικών.
- 2) Εάν η συλλογή γίνει από νοσηλεύτρια, οφείλει να πλύνει σχολαστικά τα χέρια της με σαπούνι και νερό πριν και μετά τη συλλογή.
- 3) Η καθαρότητα γίνεται με σαπούνι και όχι με αντισηπτικό, διότι το τελευταίο μπορεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα της καλλιέργειας.
- 4) Προτιμάται το πρωινό δείγμα, διότι τα ούρα είναι συμπυκνωμένα στην κύστη. Αποδεκτά είναι και τα δείγματα άλλης ώρας του 24h και πάντα πριν από τη λήψη αντιβιοτικών. Εάν λαμβάνονται αντιβιοτικά ενημερώνεται το εργαστήριο.
- 5) Αποφεύγεται η ενυδάτωση, διότι αραιώνονται τα ούρα και μειώνονται οι αριθμοί των μικροβίων.
- 6) Για αναζήτηση *Mycobacterium spp* στέλλονται ολόκληρες οι πρωινές ουρήσεις τριών διαδοχικών ημερών. Εξωτερικός ασθενής μπορεί να διατηρήσει τα δείγματα από ψυγείο και να το προσκομίσει την τρίτη μέρα στο εργαστήριο.
- 7) Για αναζήτηση *U.urealyticum* απαιτείται πρωινό δείγμα ούρων, και σημειώνεται στο παραπεμπτικό, διότι γίνεται ειδική καλλιέργεια..



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Leading Change: Building Healthier Nations

Instructions for the submission of abstracts

The deadline for the receipt of abstracts is midnight GMT 15 September 2008.

1. The abstract text must be **no more than 250 words** and highlight the main points the presenter/s wish to communicate. Additional words will be cut.
2. Abstracts are to be submitted via the Internet at www.icn.ch/Congress2009.htm*
3. Those whose abstracts are accepted must register for the conference and pay the early registration fee by midnight GMT 1 March 2009. Accepted abstracts will be eliminated from the programme and CD-Rom on this date if registration has not been received.
4. The abstract can be submitted in **ONLY ONE** of the following categories:
Concurrent session: A paper 15 minutes in length.
Symposium: An 80 minute session with a **minimum of three speakers** presenting on a single theme from different perspectives. Speakers presenting a symposium must submit a **single joint abstract**.
Poster: A visual presentation for display on a poster board.

5. Abstracts can be submitted in English, French or Spanish.
6. Only fully completed presenter profiles and abstract submissions will be reviewed.
7. A person not a member of an ICN member organisation may only submit an abstract as a joint author/presenter with a person who is member of an ICN member organisation.
8. Applicants will be notified if their abstract has been accepted by 1 December 2008.
9. **All decisions on abstract acceptance are final. Once the decision has been rendered on an abstract, no further correspondence will be undertaken.**

Factors that will be considered during selection are:

- Interest to an international audience.
- Relevance to both the Congress theme and one sub-theme.
- Scientific and/or professional merit.
- Contribution to knowledge, practice, policies or programmes of nursing and/or health.
- Clarity of abstract.

**24^ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ (ICN)
19-25 ΙΟΥΝΙΟΥ ΣΤΟ DURBAN ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ: 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2008**

2^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

“MANAGEMENT ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ” 6 & 7 Ιουνίου 2008 - Χανιά Κρήτη

Το Πολυτεχνείο Κρήτης, Εργαστήριο Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης σε συνεργασία με το Περιοδικό της Ποιότητας Eco-Q, διοργανώνουν στα ΧΑΝΙΑ, το 2^ο Επιστημονικό Συνέδριο Κρήτης με θέμα: “MANAGEMENT ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ”.

Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 6 & το Σάββατο 7 Ιουνίου 2008**, στο Αμφιθέατρο της Γ. Κ. Γαβριλάκη - IASIS HOSPITAL (Μ. Μπότσαρη 76-78, Χανιά).

Σας κοινοποιούμε πληροφορίες συμμετοχής του συνεδρίου και καλούμε τις Διοικητικές Υγειονομικές Περιφέρειες, τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας και τις Επιχειρήσεις στο χώρο της υγείας να δηλώσουν συμμετοχή στο Συνέδριο.

Επίσημη γλώσσα του συνεδρίου είναι η ελληνική. **Τόμος με τις Εισηγήσεις** του Συνεδρίου θα διανεμηθεί σε κάθε Σύνοδρο καθώς και **Βεβαίωση παρακολούθησης**. Για περισσότερες πληροφορίες – συμμετοχή, επικοινωνήσατε με την Οργανωτική Επιτροπή (**Κα Βίκυ Παπανικολάου**, Τηλ: 210 6026454).

Πληροφορίες για την μετακίνηση σας μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ταξιδιωτικό γραφείο TRAVELCOM, στο τηλέφωνο: 210 6828070.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την ανταπόκριση.

ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ,

Ευάγγελος Αγάλου
Εκδότης – Δ/ντής Eco-Q

Καθηγητής Κωνσταντίνος Ζοπουνίδης
Δ/ντής Εργαστηρίου Συστημάτων Χρηματοοικονομικής
Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης



Η Forth Photonics είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη εταιρία υψηλής τεχνολογίας, με έντονη διεθνή δραστηριότητα. Η εταιρία έχει αναπτύξει και παράγει καινοτόμες ιατρικές συσκευές με έμφαση στην γυναικολογία.

Η Forth Photonics προτίθεται να προσλάβει εξειδικευμένο προσωπικό με καθήκοντα την επίδειξη και προώθηση των προϊόντων της στην Ελλάδα.

Απαραίτητα προσόντα

- Πτυχίο νοσηλευτικής ή μαιευτικής σχολής ή ιατρικής ή φαρμακευτικής ή βιοϊατρικής τεχνολογίας
- Άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας
- Άδεια οδήγησης

Επιθυμητά προσόντα

- Εμπειρία σε πωλήσεις ιατρικών συσκευών ή φαρμάκων
- Μεταπτυχιακές σπουδές

Προσφέρονται:

- Μισθός & bonus ανάλογος προσόντων και προϋπηρεσίας
- Εργασία σε ένα μοντέρνο δημιουργικό περιβάλλον

Οι ενδιαφερόμενες/οι παρακαλούνται να στείλουν βιογραφικό σημείωμα μέσω e-mail: jobs@forth-photonics.gr, ή μέσω fax: 210 64 12 869, υπ' όψιν κας Αργυριάδου.

PRIVATE ENGLISH LESSONS

Πεπειραμένη καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας παραδίδει κατ' οίκον μαθήματα με στόχο την απόκτηση πτυχίων και τίτλων

INTENSIVE COURSES
FCE, ECCE, CPE, ECPE
JULY - AUGUST - SEPTEMBER

Επικοινωνήστε με την Ms. Ivi

Τηλ. 6933411307

Και δώστε πληροφορίες για την ηλικία σας, το επίπεδο γνώσης της αγγλικής, το λόγο που θέλετε να μάθετε αγγλικά και τα πτυχία ξένης γλώσσας που ενδιαφέρεστε να αποκτήσετε.

Προετοιμασία για συνέντευξη και εισαγωγικές εξετάσεις σε Master's course. Προνομιακές τιμές για νοσηλεύτες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ:

ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΟ ΠΟΛΥΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ. ΦΙΛΟΔΟΞΕΙ ΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΗΣΕΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ.

ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ.

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΡΘΡΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΦΕΡΕΙ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΣΝΕ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΣΝΕ
2008 - 2012

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ-ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ

Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΗΡΩ ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ

Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΥΣΗΣ

ΤΑΜΙΑΣ:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΤΖΙΟΥ-ΜΕΓΑΠΑΝΟΥ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ:

ΜΑΡΙΑ ΤΣΕΡΩΝΗ

ΜΕΛΗ:

ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΚΑ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ
ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ»

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2533
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Γ' ΚΤΙΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ 115 27
Τηλ.: 210 77.02.861, Fax: 210 77.90.360
e-mail: esne@esne.gr
www.esne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΤΖΙΟΥ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:

ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΚΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Ε. ΓΙΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ,
Δ. ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ, Ε. ΔΟΥΣΗΣ,
Α. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ,
Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ-ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ,
Η. ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ,
Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΤΣΕΡΩΝΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ-ΧΡΟΣΥΝΘΕΣΕΙΣ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80
Τηλ.: 210 36.24.728, 210 36.01.605
info@papanikolaou.gr, www.papanikolaou.gr

**ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ
ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΤΕ
ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΣΝΕ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
210 77.02.861, 210 74.85.307
Ή ΣΤΟ FAX:
210 77.90.360**

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	30€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	36€
ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	15€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	18€
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ		30€

Αρ. Λογαριασμού:
112-00-2786-016900, Alpha Bank,
Κατάστημα Πύργου Αθηνών.
(Να αποστέλλετε με fax αντίγραφο
της απόδειξης κατάθεσης)